

Ūkanota, galimas lietus, kiek vėšiau.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 4:28

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XL.

Kaina 5c

Gr. Keturtdienis, Lapkričio-November 19 d., 1953

Price 5c

No. 273

AIŠKINSIS B. IŽDO SEKRETORIUS J. SNYDER

ISPANAI SOVIETŲ SAJUNGOJE

Ir respublikos kovotojai, ir Franco "Mėlynosios divizijos" nariai pasmerkti tam pačiam likimui

PARYŽIUS. — Sugrįžę iš Sovietų Sąjungos vokiečių belaisviai informuoja, kad šiuo metu įvairiose Rusijos darbo stovyklose yra dar 300 ispanų, kurių dauguma atsirado Sovietų Sąjungoje Ispanijos pilietinio karo metu ir kuriems neleidžiama niekur išvykti.

Ispanijos karo metu jaunų kariškių grupė buvo atrinkta iš respublikonų sausumos armijos ir priskirta prie aviacijos. Lakūnų apmokymui jie turėjo būti nugabenti į Meksiką, bet juos vežęs laivas pasuko į Rusiją ir po kelių dienų jie atsirado Baku bei Kirovobado aviacijos mokyklose.

Kol Ispanijoje civilinis karas tęsiasi, ispanų lakūnų sąlygos Rusijoje buvo puikios. Jos mažai pablogėjo ir tada, kai karas pasibaigė ir kai visa grupė buvo nugabenta į Maskvą. Bet viskas pasikeitė, kai vokiečiai 1941 m. už puolė Sovietų Sąjungą ir kai dalis ispanų atsiskė vykti į frontą.

Sovietų pasitikėjimas ispanų lakūnais buvo pakirstas. Tie, kurie sutiko įsijungti į raudonosios aviacijos eiles, buvo nusiųsti ne į frontą, bet į Tolimąjį Sibirą ir priskirti prie transporto lėktuvų. Pabėgimas buvo neįmanomas, nes kuro atsargos būdavo išduodamos tiksliai apskaičiuotos. Kiti ispanai buvo uždaryti į koncentracijos stovyklas.

Pasibaigus paskutiniam karui, visi ispanai buvo surinkti į Novgorodą, kur prie jų prisijungė dar vad. ispanų "Mėlynosios Divizijos" belaisviai bei atsitiktiniai paimta į nelaisvę vieno ispanų laivo igula. Nors pradžioje būta daug ginčų tarp senųjų lakūnų ir Franko Ispanijos belaisvių, bet vėliau rasta bendra kalba ir ispanų vieningumą apsprendė bendros tautybės pajutimas. Jie sudarė stipriai organizuotą vienetą, kuris reikalavo, kad rusai juos paleistų namo. Rusams atsisakius, pradėjo organizuoti masinius streikus. Bet jų pasėkmės buvo tokios, kad iš ispanų grupės beliko vos 300, pasmerkti taip pat sunaikinimui.

Šiuo metu ispanai laikomi įvairiose darbo stovyklose Rusijoje ir neturi vilties kada nors ištrukti į laisvę, nes pasižymėjo savo atkaklia kova prieš sovietų metodus. Vokiečiai pasakoją, kad nei vieno ispano nepasitaikė, kuris būtų pasidavęs sovietų šnipui ar savo draugų belaisvių išdavikui.

SSSR žada gražinti suomiam kiek žemės

HELSINKIS. — Sovietų S-gos ambasadorius Lebdev kiek anksčiau įteikė buvusiam ministrui pirmininkui Kekkonen pasiūlymą susitikti konferencijai, kurioje būtų apsvaistytas Kremlius valdžios noras gražinti dalį suomių žemės, užgrobtos per 1939 metų karą.

Šioj teritorijoj eina Saimos kanalas, svarbus suomių miško pramonei. Apie sovietų pasiūlymą pranešė naujasis ministras pirmininkas Sakkari Tuomija. Ką už tai paprašys Sovietų S-ga, Suomijos vyriausybės atstovai nesako.

Išvogtos torpedų paslaptys iš GE

DINGO 20—30 DOKUMENTŲ

NEW YORKAS. — Buvęs saugumo valdininkas General Electric įmonėse Schenectady, N. Y., pripažino Senato tyrinėjimu komitete, kad 1952 metais pasigėsta 20—30 slaptų dokumentų apie Amerikos naujo tipo torpedas.

Prieš išvykstant į Bostoną tirti saugumo trūkumus kitoj CE įmonėj Lynn, Mass., sen. McCarthy su savo štabu apklausinėjo visų eilę kalbių ir santūrių liudininkų apie lengvas sąlygas vogti paslaptis iš Schenectady įmonės, kur gaminami slapti kariniai ginklai ir aparatai.

McCarthy nuneigė Manmoutto radarų įmonių techniko Carl Greenblum naujus pareiškimus, prieštaraujančius jo liudijimams Senato komitete, kad jis niekad nemelavęs ir visad teisybę sakęs. Nustatyta, kad 1952 m. pas jį namuose lankėsi žinomas sovietų šnipas.

Vienas tarnautojas iš Emerson Electric Co. Newark, N. J., atsiskė aiškintis apie priklausymą komunistų partijai. Taip pat tylėjo ir kitas liudininkas, Kolumbijos universiteto profesorius, prašomas prisipažinti, kad jis sakė kalbas komunistų susirinkimuose 1951 ir 1952 metais.

Kanada suteikė JV visas žinias apie Sovietų agentus

Nesą reikalo kvosti Guzenko,

OTTAWA. — Kanados užsienio reikalų ministeris Lester Pearson patvirtino parlamente, kad Kanados vyriausybė suteikė Amerikai visas turėtas žinias apie sovietų špionažą, kas buvo patirta iš Igor Guzenko.

Tuo jis pareiškė, kad Kanada nemano "paskolinti" Guzenkos JAV Kongreso komitetams, ieškantiems komunistų ir sovietų šnipų. Prieš kurį laiką Guzenko, gyvenęs pakeista pavardė ir Kanados policijos saugomas nuo Kremliaus slaptosios policijos agentų, išsireiškė "Chicago Daily Tribune" korespondentui, kad vertėtų jam susitikti su sen. McCarthy. Jis jam papasakotų, kaip dirbą sovietų agentai.

Šitas darbas Guzenkai gerai žinomas iš tų laikų, kada jis pats lankė sovietų šnipų mokyklas ir vėliau dirbo tą darbą praktiškai. Guzenko buvo slaptų kodų šifruotojas SSSR ambasadoj Ottawoj, kai 1945 m. pabėgo nuo rusų ir suteikė Kanados policijai medžiagos apie sovietų — kanadiečių atominio špionažo organizaciją.

— Australijos teismas nubaudė Amerikos prekybinio laivo kapitoną Gordon James \$1,344 už cigarečių kontrabandą.

Senato, kokoso salė buvo prisikimšusi žmonių, kai ten vyko vidaus saugumo pakomiteto apklausinėjimas įvairių asmenų ryšium su Henry Dexter White veikla.

RINKIMAMS ATĖJUS KALTINIMAI KOMUNISTAMS BUS BAIGTI, — IŲE

Respublikonų komiteto pirmininkas Hall ruošiasi šiuo ginklu ir toliau kovoti prieš demokratų

WASHINGTONAS, D. C. — Laikraščiu korespondentų klausinėjamas prez. Eisenhoweris stengėsi neįsileisti į jo vyr. prokuroro Brownell sukeltą audrą dėl H. D. Whites.

Kalbėdamas apie komunistų vyriausybės įstaiuose iš esmės, prezidentas išreiškė viltį, kad jo valdžios organai baigs apvalyti įstaiigas nuo komunistų ir kad atėjęs naujai rinkimų kampanijai (1954 m. lapkričio mėn. bus renkamas Kongresas) šis klausimas bus baigtas ir paliktas praecičiai.

Ta kryptim jau daug padaryta, atleidis iš vyriausybės įstaijų 1,450 nepatikimų valdininkų, nelaukiant kol įtarimus patvirtins priekusiujų teismas.

Pageidauja sugyvenimo

Prezidentas, paklaustas apie "maccartizmą", atsakė, kad jis nemėgsta šio žodžio ir nežino, kas juo norima pasakyti. Jei tai turima galvoj Kongreso komiteto tyrinėjimus, jis pageidauja, kad komitetai kiek galint greičiau baigtų savo uždavinius. Amerikiečiai negi galį gyventi amžinoj baimėj prieš vienas kitą.

Jis tačiau priminė korespondentams Kongreso konstitucinę teisę tirti visokius iškilusius klausimus.

Partija mano kiek kitaip

Respublikonų partijos komiteto pirmininkas Hall, priešingai Eisenhowerio pageidavimui, pasakė, kad puolimas demokratių apsilėidimui komunistais teisus ir toliau ir sudarys vieną iš svarbiausių temų Kongreso rinkiminėj kampanijoj.

Sen. Jenner, vidaus saugumo komiteto pirmininkas, taip pat užtikrino, kad jo komitetas nesitenkins vien Whites paslapčių tyrinėjimu. Komitetas tirsias ir visų kitų, FBI pranešimuose minimų, valdininkų ryšius su buv. vyriausybės nariais ir sovietų agentais.

SV. MORTA GLOBOJANTI DIKTATORIAUS ŽMONA

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento kviečiama šešių dienų vizitui atvyko Kubos diktatoriaus generolo Batistos žmona.

Susidomėjus laikrašininkams, ką ji laiko rankose, jos palydovė paaiškino, kad tai šv. Mortos statulėlė, kuri sauganti poniją Mortą de Batistą nuo viso pikto.

Vėliausios žinios

— Sekr. Dulles užtikrino, kad Korėjos karo belaisviai, likę Pietinėj Korėjoj, bus paleisti sausio 22 d., nežiūrint ar iki to laiko prasidės taikos konferencija. Tai buvo atsakymas Indijos ministrui pirmininkui Nehru, reikalaujančiam, kad belaisvių iplieltinimą dar svarstytų Korėjos taikos konferencija.

— Šiaurinėj Norvegijoj suimti penki gyventojai, šnipinėjė Sovietų Sąjungai. Sovietų šnipų organizacija buvo susekta ir suomių kariuomenėj.

— Iš Vidurinių Rytų grįžęs prez. Eisenhowerio įgaliotinis Eric Johnston išdėstė prezidentui arabų ir žydų nuomonės dėl pasienio upių reguliavimo ir užtvankų bei jėginių statymo.

— Arabijos karaliaus Ibn Saud mirties proga paskelbta amnestija pasinaudojo ir 3 Amerikos inžinieriai, kurie, smalsumo vedini, buvo įžengę į musulmonų šventąjį miestą Mecca. Klaidatikams, įžengusiems į Mecca, gresia mirties bausmė.

— JAV vyr. štabo viršininkas admiralas Radford, dabar Ispanijoj, pareiškė, kad Amerika yra visiškai arti apsigynimo planų įgyvendinimo.

— JT politinis komitetas 54 balsais iš 60 priėmė rezoliuciją, raginančią 5 didžiųjų valstybes pradėti tartis dėl nusiginklavimo.

— Italijos ministeris pirmininkas Pella pasisakė, kad jis yra pasirodęs tartis su Jugoslavija ir 3 Vakarų valstybėmis dėl Triesto ateities.

Vengrijos žydai vyksta į Izraelį

Komunistų valdžia išleido 3,000

NAPOLIS, Italija. — Iš čia į Izraelį išplaukė paskutinė Vengrijos žydų grupė iš 197 asmenų.

Pagal susitarimą tarp Izraelio ir Vengrijos vyriausybių iš Vengrijos buvo išgauta 3,000 žydų. Pasiėny komunistai kruopščiai iškratė emigrantus ir atėmė laikrodžius, rašomąsias plunksnas ir panašius dalykus.

Jiems buvo leista išsivežti po \$5. Amerikos žydo organizacijų atstovai, pasitikę juos Napoly, apdalinio kiekvienam po \$1,000.

— Tarptautinis tribunolas Hague išsprendė daug metų užtrukusį ginčą tarp Anglijos ir Prancūzijos, kam priklausio uolotos, negyvenamos salos Minquiers ir Ecrehou Anglų kanale. Jos prišteistos Anglijai.

SENATO KOMITETAS KLAUSIA, KODĖL NEATLEIDO ĮTARIAMĄ H. GLASSER

Sen. Jenner jį laiko pavojingesniu už White

WASHINGTONAS, D. C. — Buvęs izdo sekretorius 1946 — 1952 m. John Snyder pasizadėjo atvykti į Senato vidaus saugumo komitetą, bet kiek vėliau, negu iš pradžių buvo kviečiamas.

Senatoriai nori sužinoti buvusio izdo departamento vadovo numonę, kodėl buvo paliktas departamente Harold Glasser, minimas su White ir kitais FBI pranešimuose kaip įtariamasis sovietų šnipas. Komiteto pirmininkas Jenner ir patarėjas Robert Morris laiko Glasserį pačiu pavojingiausiu iš visų 9 išvardintų įtariamųjų aukštųjų valdininkų.

Apgailestavo, kad pasitraukė

Harold Glasser pasitraukė iš izdo departamento 1947 metų gruodžio 31 d. Jis buvo tarptautinių finansų įstaiigos vicedirektorius.

Izdo sekretorius John Snyder pareiškė savo apgailestavimą, kad vyriausybė netenka tokio valdininko ir kad jis, Glasser, nutaręs ieškoti darbo už vyriausybės įstaijų ribų. "Užtikrino, kad mes pasigesime jūsų pūkiaus darbo", pareiškė skr. John Snyder.

Parašė rekomendaciją

Tą pačią dieną Mr. Snyder parašė laišką Žydų federacijos ir gerovės fondo tarybos direktoriui H. L. Lurie New Yorke, kuriame išdėstė Glasserio aukštą kvalifikaciją ir kad izdo departamentas su dideliu gailėsčiu turėjęs leisti jam pasitraukti.

H. Glasser buvo printas į minėto fondo direktorius.

Buvo kvociamas komitetuose

H. Glasserį keletą kartų apklausinėjo Kongreso komitetai, ragindami nuneigti jam metamus įtarimus, kad jis dirbęs su komunistais ir sovietų šnipais. Tačiau jis į tuos raginimus nulyėjo, paaiškindamas, kad atsakydamas jis galėtų sau pakenkti.

Žuvo J. Kundrotas

ANDRUŠAITIS SUZEISTAS

CLEVELANDAS. — Sekmadienio rytą 2 val. Superior Ave. susidūrė automobilis su skubančiais gaisrininkais.

Automobiliu važiavęs Juozas Kundrotas, 40 m., iš 7720 Melrose Ave., NE, buvo taip sunkiai sužeistas, kad nugabentas į Mount Sinai ligoninę netrukus mirė. Alfonsas Andrušaitis, 32 m., iš 1369 E. 94th St. tebeguli ligoninėj perlauzta koja ir sužalotu veidu.

Gaisrininkų motorvežimio šoferis John Bencin tik lengvai sužeidė.

Kundrotas ir Andrušaitis atvyko į Ameriką prieš 4 metus. Pirmasis dirbo tekintoju Foot-Burt kompanijoj.

Gaisrininkų skubėjimas, pareikalavęs šių aukų, pasirodė nereikalingas: juos išsėkė vandaliai, iš Addison Rd. ir St. Clair Ave. sankryžos. Gaisrininkų vadas Bernard Mulechay guodžiasi, kad iš šios vietos jau penketą savaičių kas sekmadienio rytą, uždarius barus, prasideda gaisrininkų pagalbos dėžučių daužymas.

V. Molotovas turi Amerikoje svainį

Važinėja į Maskvą; palaiko prekybinius ryšius su SSSR

NEW YORKAS. — Sindikatinis (King Feature) komentatorius Westbrook Pegler viename straipsny kelia klausimą, kolį vaidmenį Amerikoje vaidina sovietų užsienio reikalų ministro svainis Sam Carp, gyvenąs Bridgeporte, Conn.

Carp'io sesuo yra Molotovo žmona. Carp nėra nutrukęs ryšių su savo giminėmis Kremliuj. Priešingai, jis esąs daug įartų buvęs Maskvoj ir yra grįžęs su įgaliojimais duoti sovietų valdžios užsakymus Amerikos firmoms net iki \$200 milijonų.

Carp turi savo vardo eksporto ir importo kompaniją, kurios antrasis dalininkas esąs New Yorko advokatas Morris Wolf. Pokariniais draugystės metais Carp turėjęs Amerikoje geras sąlygas uždabti. Kongreso komitetai keletą kartų jį kvotė, tarp kita, ar jis nefinansuojąs kai kurių Connecticuto laikraščių. Achesono laikais komitetai buvę įspėti elgtis su Carpiu mandagiai, kad nepakenktų santykiams su Sovietų Sąjunga, rašo W. Pegler.

Kanados laikraščiai palaiko H. Trumaną

Patenkinti atsakymu Brownell'ui

OTTAWA. — Kanados plačioji visuomenė ir jos laikraščiai reiškia pasitenkinimą buvusio prezidento H. Trumano kalba, kurioj jis tinkamai atsakęs vyr. prokurorui H. Brownellui ir kitiems "McCarthy tipo" respublikonams.

Gincė dėl Whites Trumano pusę palaiko ir Kanados valdinis radijas, jau seniai vedąs kovą prieš "maccartizmą". Iškilę Washingtono berniai dėl demokratų neakylumo ir neapdirumo prieš komunistus vyriausybės įstaiuose dar padidino kanadiečių neapykantą prieš Kongreso komitetų "komunistų medžiotojus". Neseniai studentų demonstracijose Toronte buvo "Klux-Klan" stilių udeginta senatoriaus McCarthy iškamša.

Will Allen išvyko

CHICAGA. — Kersteno Komiteto štabo narys Mr. Will Allen, daugiau kaip 2 savaites praleidęs Chicagoje Pabaltijo pavergimo tyrinėjimo reikalais, vakar išvyko į Washingtoną. Allen'ui pavestas liudininkų apklausinėjimas.

Sovietų filmas apie Klaipėdą

BERLYNAS. — Vokiečių spauduos duomenimis, viena Tarybų Lietuvos filmų studija ruošiasi sukurti didelį dokumentalinį filmą apie šiu dienų Klaipėdą.

KELIONĖ PO MEKSIKĄ

Kovo 1 dieną Mr. ir Mrs. Vincent Urban ir aš išsirengėme į Meksiką, kurioje nutarėme užtrukti apie mėnesį laiko. Mr. Urbano Chrysleriu iš Chicagos pajudėjome gana anksti, nes norėjome per pirmą dieną nuvažiuoti apie 700 mylių. Po trijų kelionės dienų pasiekėme Meksikos pasienį esantį Laredo miestelį, kuriame pernaktuojame. Kitą dieną, mums persikėlus per Rio Grande upę, pasienio sargybiniai patikrino mūsų dokumentus bei bagažą. Po šios operacijos nieko nelaukdami leidomės į Meksikos gilumą.

Nuo Laredo pasukome American Highway keliu. Iki Monterrey miesto žemė derlinga, daug galvijų ir pašėlių. Už Monterrey Pan American Highway nuvedė mus į nedidelį kalmyną, kurio pašlaitėse besitesiantieji apelsinų ir bananų sodai skleidė malonų, beveik svaiginantį kvapą. Ilgainiui įvažiuojame į dar didesnį kalmyną, kuriame pažemiu skenkantys debesys trukdė kelionei. Oras buvo vėsus ir drėgnas. Kai išlindome iš vieno tokio debesio, tai nuo mūsų automobilio bėgo vanduo.

Vakare pasiekėme Ciudad Victoria miestą ir apsinakvojome Bella Vista viešbutyje. Šioje apylinkėje žemės ūkis atrodo neblogai, nes dirva gauna retkarčiais lietaus. Pernakvoję, vykome toliau į pietus, laikydami Pan American Highway.

Nuo Antique Morelos pasukome į vakarus ir netrukus įvažiuojame į kalnus, kurie buvo apaugę įvairiais spygliuotais ir lapuotais medžiais. Apačioje tęsiasi ganyklos, kuriose ganėsi karvės, o iškilesnėse vietose matėsi dirbamos žemės plotai. Pasiekus miškus, kelias vingiavo, atskleidžiamas puikius regėjimus.

Pagalčiau, atsidūrėme lygumoje ir tuojau pasiekėme didelį S. Louis Potosi miestą. Kitą dieną per 7 valandas pasiekėme Guadalajarą miestą. Išvažiavę iš S. Louis Potosi, po 1 valandos nugalėjome kalnus ir vėliau visą laiką leidomės žemyn. Pakeliui sutikome mažai miškų, bet už tai visur matėsi jaučiais, arkliai ir net mažais traktoriais dirbamos žemės plotai. Daugely vietų ganėsi didelės juodmargių ir žalmargių karvių bandos. Tolumoje tęsiasi aukštų kalnų grandinės. Vietomis, kur žemė buvo nederinama, tęsiasi smėlynai. Pakilus vėju, smėlio stulpai būdavo tokie aukšti, kad atrodė, kaip iš čiuokurių rūkstantieji dūmai. Čikininkų laukai daugely vietų buvo apvertti akmenų tvoromis.

Pasiekę Guadalajarą, apsiostojome Navy Club viešbuty. Už parą reikėjo mokėti 25 pezus (1 pezas = 11c.) arba arti \$3. Miestas didelis ir judrus. Daugely valgyklų galima susikalbėti angliškai. Mieste nemaža stiklo ir molio išdirbinių pramonė. Oras malonus, daug saulės. Temperatūra per išties metus sukasi apie 72 laipsnius. Pats miestas yra 6,000 pėdų aukštumoje nuo jūros paviršiaus. Susisiekimui vartojami arkliai. Visa aplinka primena Lietuvos miestus. Nemaža elgetų.

Kaip ir visoje Meksikoje, čia išskiriami du sezonai: sausasis, kuris užtrunka nuo spalio iki

gegužės mėnesių, ir lietingasis, užtrunkęs nuo birželio iki rugsejo mėnesių. Guadalajara mieste išbuvo tris dienas.

Chapala ežeras

Nuo Guadalajara iki Chapala ežero yra 48 km. Važiudami geru keliu matėme daug ganyklų ir dirbamos žemės plotų. Pastebėjome taip pat nemažų plytų pramonės objektų. Kalnų apsuptas Chapala ežeras teikia pasigėrėtiną vaizdą. Čia suvažiuoja nemaža Hollywoodo artistų, kurie linksmai leidžia laiką ežero pakrantėse. 70-ties mylių ilgio ir 4-5 mylių pločio ežere vyksta intensyvi žvejyba. Sakoma, kad čia esama tokių žuvų, kokių negalima surasti kituose ežeruose. Vanduo drumzlinas. Daugiausia gaudomos žuvys yra silkės didumo. Nuvalytos kepimui jos yra melsvos spalvos ir beveik permatomos, kaip stiklas. Iškepus įgauna baltą spalvą ir yra labai skanios. Meksikiečiai jas vadina "charales". Netoliese yra ir to pačio vardo miestelis. Įdomu pastebėti, kad minėtas žuvels ypatingai mėgsta svetimtaučiai. Meksikiečiai labiau mėgsta keptą ar džiovintą kiaušės odą, kurią valgo, užpildami raudona pipirų sūka. Guadalajare tas odas vaikams turguje nešioja ir pardavinėja. Jos nešiojamos tokiais dideliais gabalais, kad atrodo, kaip laikraščių lakštai.

* Visi apylinkės namai yra apaugę vijoklių ir kitokios augmenijos. Tautiniai drabužiai apsirėnę muzikantai gatvėse griežia meksikietiškas melodijas.

Tequila

Miestelis yra už 50 mylių nuo Guadalajara. Apylinkė turtinaga. Visur matosi daug palmių, vadinamų "mescal", kurios išauga iki 5 pėdų aukščio ir turi melsvos spalvos lapus. Po 8-12 metų nuo pasodinimo ji būna tinkama naudojimui. O naudojama šitaip: nukertama prie pat žemės, apvaloma nuo lapų ir perskeliama. Paskui jo dalys sudedamos į tam tikros temperatūros krosnį ir suštinamos. Vėliau tam tikrų girnų, kurias suka jaučiai, pagalba iš jos išspaudžiamos saldžios sultys. Iš tų sulčių gaminamas tautiškas meksikiečių gėrimas "Tequila".

Prie pragaro vartų
Išgyvenę tris dienas "lietuviškame" Guadalajare, iš kurio lankydavome anksčiau aprašytas vietas, išvykome keliu, kuris veda tiesiog į Mexico City. Apie 70 mylių kelias tęsiasi palei ežerą, kurį supa juodi kalnai. Netrukus pravažiavome keletą mažų miestelių ir pralenkėme daug asiliukų, kuriems ant nugarų buvo uždėta po du malkų ryšulėlius. Vėliau iš to kelio pasukome ir apie 45 mylias važiuojame iki Uruapan miesto. Šios kelionės tikslas buvo pamatyti jauną ugniakalnį, kuris vadinasi Paricutin.

Pačiame Uruapan mieste pastebėjome daug gėlių. Jomis apkibę viešbučiai ir kiti namai. Gatvės purvinos. Kaip ir visuose ispaniško stiliaus miesteliuose, vidury yra didelė aikštė — plaza. Susiradę viešbutį, laukėme ateinančios dienos, kurią mes pasiryžome aplankyti ugniakalnį.

Ugniakalnis Paricutin
Pasisamė už 70 pezų (apie \$8.00) taksi, nuvažiuojame 30

mylių nuo Uruapan esantį ugniakalnį aplankyti. Artėjant prie vulkano, kelias blogėjo. Pastebėjome vulkaninės kilmės pelenus ir jų nudegintus medžius. Oras kvėpėjo suodžiais. Kadangi ugniakalnis jau dvi savaites, kai neveikė, tai nutarėme apžiūrėti jo kraterį.

Pradėjome lipti į kalną, bet kelionė buvo varginga ir sunki. Pasiėmęs fotoaparata ir binoklius, Mr. Urban kopė į kalną, o aš su Mrs. Urban likome pakalnėje. Ties mumis stovėjo aukštas sustingusios lavos siena. Reikėjo geros sveikatos jai nugalėti. Dar įdomiau, kad čia pat buvo ir lavos užverstas miestelis, kurio tik R. K. bažnyčios bokštas riuogsojo viršuje. Po valandėlės ir aš su Mrs. Urban pajudėjome. Mes lipome aštriomis uolomis, į kurias buvo lengvai galima susizeisti kojas. Bet netrukus pavargome ir vėl reikėjo sustoti. Širdis taip smarkiai pradėjo plakti, kad toliau negalėjau judėti. Po va-

landėlės pradėjome leistis žemyn, o tuo tarpu Mr. Urban pasiekė užpildytą bažnyčios bokštą ir padarė keletą nuotraukų. Paricutin ugniakalnis pradėjo veikti 1943 m., vasario mėnesį. Pasigirdus žemės drebėjimui, netrukus išsiveržė liepsna ir kalno šlaitais pradėjo tekėti lava, kuri sudegino medinius miestelio pastatus. Padedant valdžiai, apie 10,000 miestelio gyventojų išsigelbėjo. Bet visas Parangoriculiro miestelis, išskyrus bažnyčios bokšto dalį, atsidūrė po lava.

Sis ugniakalnis buvo bene vienintelis pasauly, kuris veikė 24 valandas į parą per 9 metus. Jo veikimo metu iš kraterio rūkstantieji pelenai nukeliaudavo apie 200 mylių. Aplankę ugniakalnį, leidomės į Mexico City. Reikėjo važiuoti per aukštus kalnus, kurie buvo pušų apaugę ir kuriuose gyveno žmonės. Mexico City apsigyvenome "Dolores" viešbuty. (Bus daugiau)

SOTUS ALKANAM PADEK
AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. DA 6-3359
Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukit pilno siuntinių sąrašo.

"SANDAROS"
METINĖ PRAMOGA
Bus suvaizdinta linksma 4 veiksmų komedija
"PAINIOS PIRŠLYBOS"
Vaidinime dalyvauja: B. BRINKA, ALĖ BALEISYTE, J. KELECIUS, STASĖ KIELAITE, V. PETRAUSKAS, ZITA KEVALAITYTE, A. MIRONAS ir kiti.
SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 22 D.
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 SO. HALSTED STREET
SOKIAMŲ GROS BALIO PAKSTO ORKESTRAS
Pradžią 4:30 Valandą po pietų PASILINKSMINIMAS

Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted Street
Telef.: Victory 2-6172

KETURIOS SALĖS
Išnuomojamos vestuvėms ir pobūviams su maistu ar be maisto. Susirinkimams ir konferencijoms salės veltui.

Kiekvienu šeštadienį ir sekmadienį grojant BALIO PAKSTO orkestrui
ŠOKIAI
Pradžią 8 valandą vakaro
Sekmadieniais šokiai 7:30 valanda, įėjimas neapmokamas.

The most recommended TV set ★
THE NEW 1954
STROMBERG-CARLSON
FROM \$249⁹⁵ Includes Excise Tax and Parts Warranty.

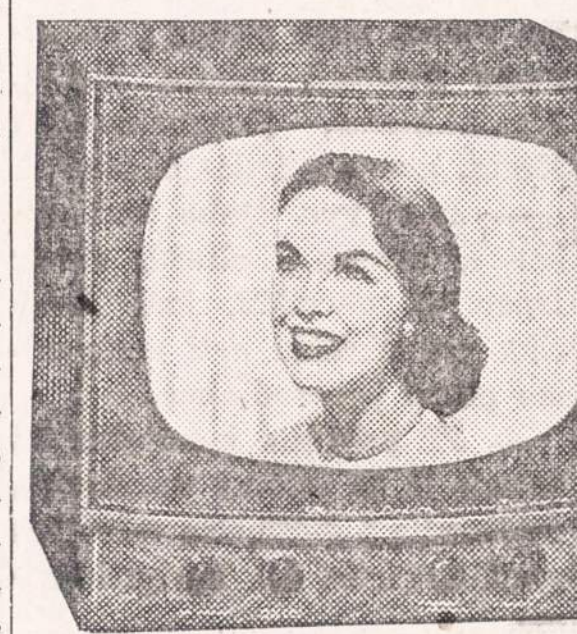
★ Yes, Stromberg-Carlson is the most recommended TV set! A nation-wide survey of Stromberg-Carlson owners shows that 91% recommended Stromberg-Carlson to friends and relatives. There can be no endorsement stronger than this!

THE WENTWORTH
Magnificent 24" television with Panoramic Vision. Traditional hand-rubbed mahogany or blond oak veneers. Superior UHF or VHF reception. Concert-type speaker. Phono jack. Built-in antenna.

EXCLUSIVE PANORAMIC VISION
The widest viewing angle—the greatest picture visibility in television is yours with Stromberg-Carlson's exclusive Panoramic Vision. See it in action at Guaranteed Electric Appliance and Furniture Store.

- READY FOR UHF!
- EXCLUSIVE STROMBERG-CARLSON SOUND SYSTEM!
- EXCLUSIVE CUSTOM-STYLED CABINETS — in the famous Stromberg-Carlson tradition of quality craftsmanship.

NOW... hear TRUE high fidelity STROMBERG-CARLSON CUSTOM 400
Breath-taking brilliance! Frequency response 20,000 cycles. Big 12" co-axial speaker. Famous Garrard record changer. "Mike", TV, phono and recorder jacks. Exclusive Acoustical Labyrinth.
Recommended by LEOPOLD STOKOWSKI!
"There Is Nothing Finer Than a STROMBERG-CARLSON!"

THE PANAVUE

Stromberg-Carlson quality at budget price! 21-in. Panoramic Vision. Tone control. Built-in antenna. Phono jack. Compact table cabinet. Durable Plextone cabinet.

LIBERAL TRADE INS AND TIME PAYMENTS

COME IN AND SEE WHY "There Is Nothing Finer Than a STROMBERG-CARLSON!"

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Co., Inc.
2876 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILLINOIS
Open Monday and Thursday Evenings Until 9:30 P. M. BISHOP 7-3333

Ivairių firmų geriausios kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTUOTA, ISSIMOKEJIMAI
D.A.I.N.A. TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted — DA 6-6887

Aluminiujus Kombinuotos
ZIEMINIAI SIETELIAI IR DURYŠ
Anodiuzotes—apsaugotos nuo sudarinimo ir nešvarumo.
Sustiprintos—ilgam vartojimui.
Pirstų kontrolės pagalba atsidaro stiklinis langas arba sietelis iki betkurio aukščio.
Jokių spyruoklių, ši praktiška priemonė pagrazins jūsų namus ir sumažins buto apšildymo išlaidas.
APSKAICIIVIMAS VELTUI
Skambinkit
PULMAN 5-1306
BEVERLY WINDOW CO.
243 East 108th Street

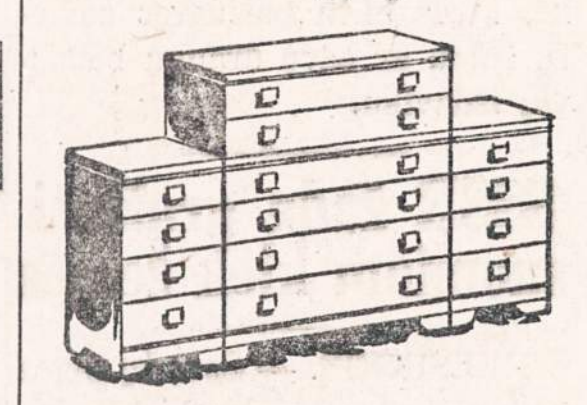
Nėra reikalo kęsti ARTHRITIS jei galite paskambinti Hinsdale 349 ir pradėti vartoti BRAZ-IL vaistus BRAZ-IL yra tokios gyduolės, kurios jau pagelbėjo tūkstantiems. Nėra pagrindo galvoti, kad nepažės Jums.
Vaistai 1 mėnesiui kainuoja \$5.10. Galite pasiusti Money Order arba paskambinti, kad vaistai būtų pasiusti COD. Paprašykite KERMIT-o
BRAZ-IL DISTRIBUTORS
5800 S. Madison Ave., Hinsdale, Ill. Hinsdale 349. George S. Freden, Mgr.

NAUJA VIETA KUR ŠIE AUDINIAI GAMINAMI VILNONIAI AUDINIAI
Importuotos vilnos. Ivairiausios gavybos spalvos. Taip pat kletkuotos. 5 metų garantija nuo kandžių.
ANTKLODĖS
Pripildytos naujausios vilnos.
POGALVĖS
Kimštos plunksnom arba "kapok". Su "Dacron" tiems, kurie alergiški.
NYLONO ŠKEPETAITĖS
Jūsų patogumui mes siunčiame siuntinius į Europą. Jus taip pat supakuojame ir adresuojame.
WOOL TEX COMPANY
3555 W. Fullerton Ave. Everglade 4-0825

PASALINK RADIATORIŲ SUODZIUS

KABINETAI RADIATORIAM
PIRKITE TIESIOG iš mūsų FABRIKO ir TAUPYKITE VIKING KABINETAI apsaugoja sienas ir užvalaidas—jos išlieka švarios ištiesius metus.
● Ivairiausios spalvos
● Sunkūs baldų pilnas
● Drėgnės šaltas viduj
Paskambinus siunčiame katalogą veltui. — Veltui ir apskaičiavimas dienos metu ar vakare.
Tel. PProspect 6-7018-9
VIKING METAL CABINET COMPANY

Seniausia ir Populiariausia Lietuvių Bendrovės Baldų Krautuvė Chicagoje

Vien gerųjų išdirbysčių rakan-dai, televizijos, refrigeratoriai, plovklos, kilimai, pečiai ir visos kitos namam reikmenys apka- nuotos mažom kainom.

LENGVI ISSIMOKEJIMAI
Visuomet kreiptis:

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVENUE
Prie Richmond gatvės
Tel. LAfayette 3-3171

TAUPYKITE
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Tel.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

ATEICIAI PASIDEKITE TAUPOMUS PINIGUS į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI \$10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—THURSDAY, NOVEMBER 19, 1953

Cleveland, Ohio

Atvyksta aktorius Kačinskas

Talentingasis lietuvių autorių kūrinių interpretatorius dramos aktorius Henrikas Kačinskas Vaizganto minėjime duos ištraukas iš jo "Pragiedrulių", "Dėdžių ir dėdienių", taip pat atskleis vaizdus ir parodys publicistikos jėgą ir grožį. K. Žukas pasakos biografinius atsiminimus. V. Kavaliauskas supažindins su Vaizganto kūrybiniais lobiais. Minėjimą gruodžio 6 d. 6 val. vak. lietuvių salėje rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkės švietimo ir Kultūros Taryba ir kviečia visus savo atsilankymu pagerbti šviesų Vaizganto atminimą.

Reikėtų lietuviško vaikų darželio
Bendruomenės valdyba tiria galimybes lietuviškam vaikų darželiui įsteigti. Tokio darželio pageidauja daugelis tėvų.

Persitvarko Bendruomenės Apygardos Komitetas

Bendruomenės apylinkės valdyba jaučiasi jau nusmailgęsiu apylinkės veiklai ir darbui pagrindines gaires. Tačiau su apygardos suorganizavimu atsilikta. Tai įvyko dėl to, kad tiems patiems asmenims dalyvaujant apylinkės valdyboje ir apygardos komitete, trūko abiem darbams laiko ir jėgų. Ryšium su tuo iškilo Laik. Org. Apygardos Komiteto perorganizavimo reikalas. Apygardai atstovauti numatomam Bendruomenės atstovų pasitarime Chicagoje visuotinio Amerikos lietuvių kongreso metu pavesta dabartiniame komiteto pirm. St. Barzdukui.

Bendruomenės atstovai tautų šventėj

Lapkr. 15 d. įvykusiame Clevelando Susivienijimo tautiniam menui globoti bankete, į kurį buvo pakviesti Clevelando aukštųjų mokyklų rektoriai, organizacijų atstovai ir kt. rinktiniai svečiai, Lietuvių Bendruomenės atstovavo J. Stempužis, Dr. Ad. Damušis, O. ir Alf. Mikulskiai. Šalia kitų tautų pasirodymo lietuvišką programą atliko Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis, tikrai patraukęs visų dėmesį ir susilaukęs pelnyto įvertinimo. Programai vadovavo T. Andrica, "Cleveland Press" tautinių skyrių redaktorius, kalbėjo miesto mayoras Celebrezze ir "Clev. Press" redaktorius Zeltzeris.

Ar sumokėjai

Lietuvių Bendruomenės tautinio solidarumo įnašus už 1953 metus? Juos renka apylinkės seniūnai, priima valdybos nariai, pagaliau juos galima pasiūsti ir paštu pasinaudojant išsiuntiniais vokais. —B.

Beverly Shores, Ind.

Kai vasara pasibaigė

Kai vasara baigiasi, tai kai kurie ima galvoti apie išvykimą į šiltesnius kraštus. Štai prieš kiek laiko į Floridą išvyko ponai Williai. Iš Onutės Willis jau ir laiška gavau. Kviečia atvykti, nes turėsią ir vietos. Dalykas tokis, kad Williai yra nusipirkę naują namą ir turi kambarių. Adresas: Route 6, Box 657, Tampa, Fla. Kaimynystėje ir daugiau yra lietuvių, kurie turi nusipirkę namus. Iš jų minimas naujienietis Alex. Elinauskas, Ališauskai, Žemis, Jono Puniškos dukrelė. Žodžiu, susidarys gera grupė "pinakliui" lošti. Kas be ko, West Coast lietuvių klubas praturtės didesniu narių skaičium.

Vieta labai puiki ir yra netoli nuo Bill Popell bei Lapenų, kurie jau keli metai kaip gyvena tarp žydinčių sodų. St. Petersburg mieste naujieniečiai Burduliai nusipirko puikią rezidenciją.

Tačiau ir mūsų Beverly Shores taip pat auga: vis daugiau

Rockford, Ill.

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus 10 metų sukaktis

Jau sukanka 10 metų kaip Rockforde įsikūrė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, kuris įsipareigojo vieningai dirbti bei kovoti, kad Lietuva būtų išlaisvinta iš dvidešimto šimtmečio barbarų, būtent iš bolševikų nagių. Per tuos 10 metų minėtas

ir daugiau lietuvių čia apsigyvena. Tiesa, kai žiema ateina, tai jie, lyg kokie paukščiai, išskrenda į šiltesnius kraštus. Bet sakoma, kad kai žiema ateina, tai nebetoli ir pavasaris. O pavasarį prie Michigan ežero ir vėl padidės judėjimas ir Beverly Shores sutrauks daug tautiečių, kurie mėgsta gražią gamtą, o šiltais dienomis mėgsta pasimaudyti ežere.

—Anelė Zabukas

skyrius, sąmoningų lietuvių remiamas, daug atliko, daug nuveikė Lietuvos laisvinimo atžvilgiu. Pirmiausia jis daug prisidėjo aukomis ir darbu. Pasiryžimas ir toliau tęsti Lietuvos laisvinimo kovą nė kiek ir dabar neatslūgo.

Savo dešimties metų veiklą Rockfordo skyrius nori tinkamai atžymėti. Tuo tikslu lapkričio 22 d. St. Mary's Club salėje (prie S. Main gatvės) yra rengiamas minėjimas. Minėjime dalyvaus svečiai iš Chicago, kurie tinkamai nušvies Lietuvos laisvinimo bylos eigą. Meninę dalį atliks K. D. meno mėgėjų ratelio choras, p. Juozo Salučkos vadovaujamas. Be to, visų mėgiamas solistas padainuos keltę dainų. Šeštadienio mokyklos vaikučiai, p. Bubeliūnės vadovaujami pasirodys su deklamacijomis. Po to bus pasiūlytas koncertas, užkandžiai ir muzika. Visi kviečiami dalyvauti.

—A. L. Tarybos skyrius

Waterbury, Conn.

Lietuviai, į kaukių vakarą!

Waterburio lietuvių skautų ir skaučių vadovybė ir jų rėmėjai ruošia priešadventinį kaukių vakarą — maskaradą, š. m. lapkričio mėn. 28 d. — šeštadienį nuo 6 val. vak., šv. Juozapo parapijos salėje.

Programa įvairi, įdomi ir linksma. 3 premijos už įdomiausias kaukes. Gros orkestras. Turtingas rėmėjų paruoštas bufetas.

Išlaidoms padengti ir lietuvių skautų veikimui paremti įėjimas \$1.50; vakaro svečiai su kaukėmis įeina tik už \$1.

Iš į linksma, jaukių ir retų, o šiais metais ir į pasakytinį vakarą labai maloniai kviečiami visi lietuvių — jaunimas ir senimas. su kaukėmis ir be kaukių iš Waterburio ir iš kitų vietovių pasilinksinti, pasikalbėti, pašisvečiuoti ir pasivaizinti lietuviškoje aplinkoje. Rengėjai

JONO PETRULIONIO TAVERNA

4555 SOUTH PAULINA STREET

(Netoli Sv. Kryžiaus bažnyčios)

daro

GRAND OPENING

LAPKRIČIO MĖN. 20, 21 ir 22 D.

Kviečia draugus ir pažįstamus atsilankyti

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams

ZEMOS KAINOS
LENGVI ISMOKEJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD

TEL. SELEY 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4.30.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Nugaros skaudėjimas?

Greitai palengvinkite ligų nugaros raumenų skausmą naudodami Johnson's Back Plaster — beveik taip kaip nesudomiesi šildančia pasta. Plasteris atvėria šilantį raumėnų kraują ir skaudėją vietą, sustiprina palaiduos raumenis. Gaunamas visose aptiekose.

Johnson's BACK PLASTER

Nekentėkite be reikalo dar bent vieną dieną

nuo
Galvos skausmo
Skrandžio
Sutrikimo
Nevirškinimo
Nerviškumo
Nemigos
Prasto apetito
Skrandžio dujų
kylančių dėl
užkietėjimo

Išigykite Dr. Peter's Gomozo šį vakarą ir pamatysite, kad rytoj jausitės daug geriau.

Priežastis to yra, kad Gomozo teikia trigubą pagalbą — (1) Paluosuoja vidurius, (2) Išsklaido dujas, (3) Sustiprina skrandį. Gomozo gaminama pagal ypatingą receptą iš aštuoniolikos (18) (o ne tik iš vienos arba dviejų) žolių, šaknų ir botanikų medžiagų. Gaminą ją firma turinti 84 metų patyrimą paruošime patikimų naminių gyduolių.

Kodėl turite kentėti be reikalo dar nors vieną dieną dėl užkietėjimo? Padarykite kaip daugelis kitų daro — išigykite daugelio jau išbandytą gyduolę Dr. Peter's Gomozo.

Nusipirkite butelį šiandien. Jei negalite gauti Gomozo savo apylinkėje, pareikalaukite Specialaus Pasiūlymo Išbandymui.

Pasiųskite šiam "Specialiam Pasiūlymui" kuponą DABAR

Įdėtas čia \$1.00. Prisiųskite, apmokamą paštą, 11 uncių dydžio butelį GOMOZO.

Vardas

Adresas

Miestas

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.

Dept. 670-55-N

256 Stanley St., Winnetka, Ill., Chicago 49, Ill.

4311 N. Ravenswood Ave., Chicago 49, Ill.

Motorola TV

with
Double-Power Picture

Come to
UNION APPLIANCES
today ...

... and

TRY ONE OF THESE FOR SIZE!

27 inch

24 inch

17 inch

21 inch

AT YOUR HOME IN ONE HOUR!

Give us a ring now and we'll deliver to you the most powerful picture in all television—the new '54 Motorola TV. Judge for yourself how Motorola's Double-Power Picture doubles viewing pleasure, brings the station nearer, makes the picture clearer. Listen to the magic realism of Motorola Golden Voice tone. See if you don't agree that Motorola is the BEST, BEST BUY in all TV!

- LIFETIME FOCUS PICTURE TUBE**
Motorola's own Picture Gun bombards your electrostatic, cylindrical tube with 1800 pictures a minute, always perfect. Permanently adjusted.
- IMPROVED MIRACLE INTERLACE**
Now, famous Miracle Interlace permanently assures you perfect line-free interlacing. Clearest, best-defined big-screen picture in all TV!
- NEW! ROBOT 82 UHF-VHF TUNER**
Built-in Robot 82 all-channel one-knob tuner is optional in '54 models, or easily added later. All models have built-in UHF-VHF antenna.

Value challenger! New, improved 1954-style mahogany plastic table model. Stain, warp, fade-proof. New 17-inch cylindrical tube. Tops in clarity, contrast, stability. Built-in UHF-VHF antenna. Federal Excise Tax included in price. MODEL 17T15

- Full 1-Year Warranty on All Parts!
- Robot 82 UHF-VHF Tuning Optional!
- Exclusive Distance Selector Switch!
- New, Contemporary Exclusive Styling!

A buy! Huge 24-inch picture tube in a beautiful walnut finish console with new Glare Down/Sound Up styling. A built-in UHF-VHF Roto-Tenna. Improved Sabre Jet Tuner, Miracle Interlace, all-new Pictron-powered chassis. Distance Selector. High in features, low in price! Also in mahogany, slightly more. Federal Excise Tax included. MODEL 24K3W

- New, Exclusive Double-Power Picture!
- Newly-patented Pictron Power Unit!

New walnut finish console features an acoustically matched cabinet with special Glare Down/Sound Up styling. Improved Concentrated Power Chassis doubles up with patented Pictron power unit for Double-Power Picture. 21-inch picture tube... famous Lifetime Focus. Mahogany or blond, slightly more. Fed. Excise Tax included.

MODEL 21K12W

- Exclusive Distance Selector Switch!
- Exclusive New UHF-VHF Roto-Tenna!

Motorola TV

Low Down Payment! Easy Terms!

No tie ups or bugs — 1 price for triple track all-around aluminum windows.

ELGIN ALL-WEAVER TRIPLE-TRACK COMBINATION ALUMINUM Storm Windows WITH SCREENS

Any size window except \$25 picture window

Ask the Elgin Estimator Today! Installation Guaranteed for Life!

Terms \$1.00 As Low per month As Pay Nothing 'til April

ELGIN WINDOWS

9456 W. DEVON AVE. LINCOLNWOOD, ILL. JU. 8-5327 OR. 8-2400

SIUVAMOS MAŠINOS ir Rašomos Mašinėlės gaunamos geriausiomis sąlygomis

ARCHER SIUVIMO CENTRE

4170 So. Archer—Bishop 7-1045

Perka, taiso, elektrifikuoja

Newly Opened

BILL'S SNACK BAR.

945 W. 31st Street

COME IN! SAY HELLO!
Have a cup of coffee on us!

PURE BEEF HAMBURGERS
SHRIMPS — FRIED CHICKEN
Phone for carry outs at all hours.

Lafayette 3-9727

Open 8 A. M.—12 P. M.

UNION APPLIANCES

40 SO. CLINTON STREET

DEARBORN 2-4838

Dabar pats geriausias laikas pirkti pas mus automobilį, nes kainos yra labai kritusios. Išmokysim nemokančius vairuoti ir parūpinsime leidimus nemokamai. Atvykite arba telefonuokite į lietuvių mėgiamą automobilų prekybą

HARMONY MOTORS
5805-07 So. Western Ave. REpublic 7-6480

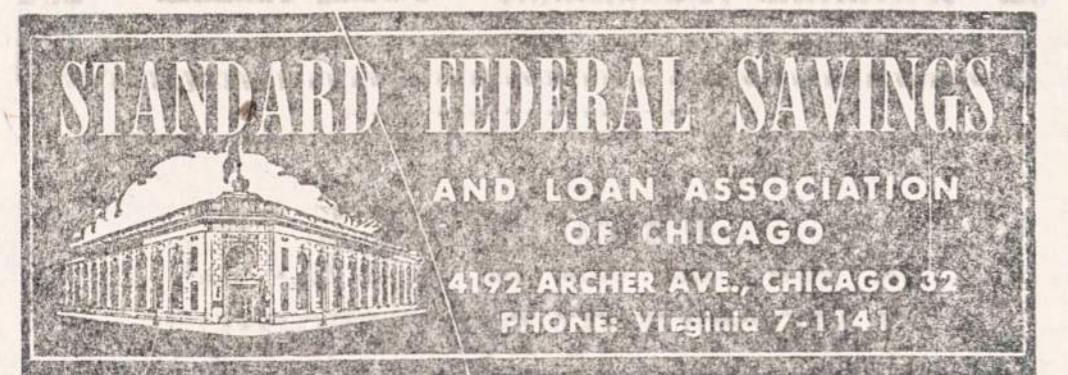
Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš \$41,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$3,250,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Istaigos Valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietu. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ATŠARGŲ IŠPARDAVIMAS
Indų Pietums Setai

SPECIALUS PIRKINYS!
Sutaupysite nuo 50% iki 80%

Importuoti, vietiniai, pusiau porcelano, tirkro porcelano. 20 tūkstančių gabalų tik po 15c. už vieną. Kai kurie 10c. vienas, kiti 25c. arba 40c.

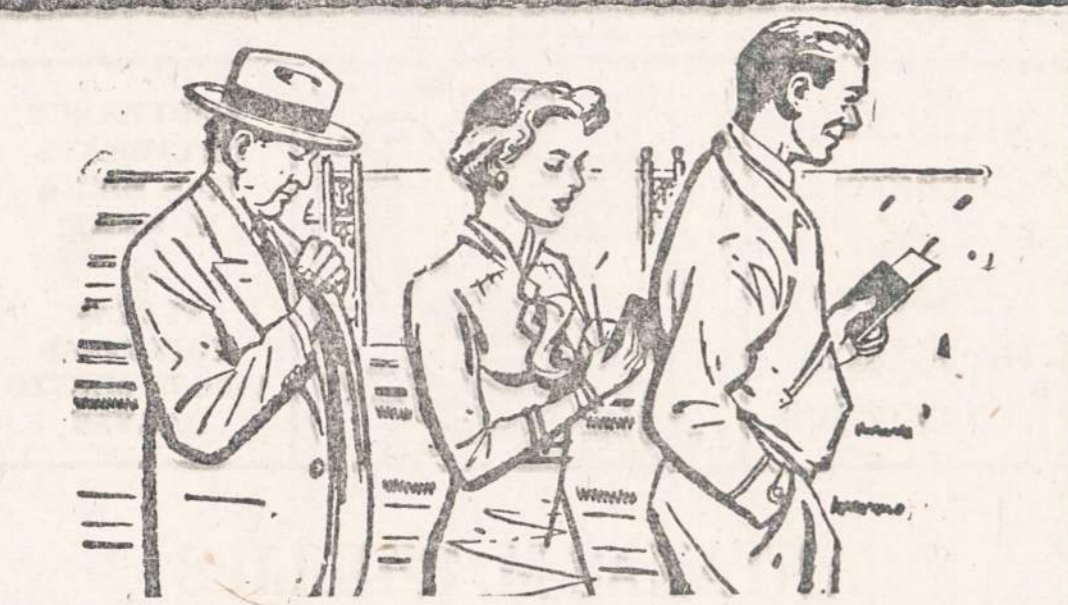
20 gabalų setas, \$8.95 vertės už	\$4.95
32 gabalų setas, \$12.00 vertės už	\$6.95
52 gabalų setas, \$32.00 vertės už	\$18.50
93 gabalų setas, \$65.00 vertės už	\$36.50

Stainless Steel šakutės, peiliai, šaukštai, specialiam atsargų išpardavime po 15c

24 gabalų setai, \$5.95 vertės už	\$2.95
50 gabalų setai, \$11.50 vertės už	\$5.50
52 gabalų Rogers stalo sidabras gražioj dėžėj, setas aštuoniems, \$48.00 vertės	\$29.50

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val. vakare. Radio Valanda leidžiama Budriko ketvirtadieniais iš WHFC 1450 kil. radio stoties nuo 6 val. iki 7 val. vakaro su dainom ir orkestru.

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasidėda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienų.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 3 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietu.

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupes

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFayette 3-6248
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad. Antrad. Penktad. ir seštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietu. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

LAISVOJI TRIBŪNA
A. LYMANAS

UŽUOT IŠBRIDUS, KLIMSTAMA DAR GILYN

(Atsakymas į straipsnį "Priešų bejieškant")

Mano straipsnyje "Ar Vyskupas Brizgys buvo priverstas apgailestauti" ("Naujienos" Nr. 206) aš pasipriešinau vysk. Brizgijo pasakymui, kad 16 ir 17 šimtmečių reformacija grėse pagrindiniams krikščioniškosioms doros dėsniams ir prašiau įrodymų. Atmesdamas šį kaltinimą, aš svariausiai faktais įrodžiau, kad protestantus kaltinantįjį katalikai patys yra nusikaltę minėtiems pagrindiniams doros dėsniams. Bendrai, aš apgailestavau, kad liet. katalikiškoji dvasiškija, tarsi, iš nuobodumo ieško įžeidinjančių kaltinimų kitoms religijoms, siekdama net 16 ar 17 šimtmečių. Tarsi, toks tarpusavio religinių grupių erziniimas būtų šiandieniniame padėjime aktualus ir ką nors pakeistų, kas vyko anuose šimtmečiuose.

"Narsumas", "karingumas" ir tolerantiškumas

"Draugo" 221 numeryje į tai atsiliepiu tūlas V. Bgd., kuris savo straipsniu "Priešų bejieškant" stengėsi įrodinėti, kad ne vysk. Brizgys esąs dėl tokio savo pasisakymo kaltas, bet aš esąs viso šio ginčo kaltininkas. Skaitančiam V. Bgd. straipsnį susidaro įspūdis, kad aš, nei iš šio, nei iš to, pradėjęs ginčus ir savo "narsumą" ieškąs kovos pirštinių.

Tačiau netaip tėra, kaip V. Bgd. norėtų kitus įtikinti. Man rodosi, kad V. Bgd. mano "narsumą" nori matyti tik neigiamą prasmę. Aš jam todėl ir norėčiau patarti pasiskaityti mano straipsnį "Vyskupiui V. Brizgiui atsilankius", kuris atspausdintas š. m. gegužės mėn. 6 d. Kapadoje išeinančiame laikraštyje "Nepriklausoma Lietuva".

V. Bgd. aiškina, kad manęs nesulaikęs nei vysk. Brizgio šiltas atsiliepiamas apie lietuvių protestantus, nei jo pažadas padėti pasistatyti protestantams maldos namus, nei bendrai tolerantiškas jo laikysena protestantų atžvilgiu. Todėl aš V. Bgd. norėčiau nurodyti šias mano minėto straipsnio vietas:

"...kiekvienas geros valios lietuvis, kokios konfesijos ir įsitikinimų jis ir būtų, turi svetkinti vyskupo Brizgio tolerantiškus pareiškimus. Jo pasakymas, kaip... aš mieliai padėčiau evangelikams, jeigu čia yra, paslaptį savo bažnyčią, tegu jie garbina Dievą, kaip jie išmano geriau, bet tebūna lietuviškoje vienybėje... parodo, kaip nesunku pareikšti pienes kitam prideramą pagarbą ir toleranciją. Žinoma, Montrealio lietuvių evangelikai neprašys vyskupo Brizgio jo žadamos paramos. O tai ne iš ambicijos ar užsispyrimo, kad šią paramą nori leikti aukštas katalikų dvasiškis, bet kad sąlygos evangelikų bažnytiniam veikimui pilnai čia užtenkamos. Tačiau viena tai tikra: šis puikus gestas leidžia lietuviams nekatalikiams spręsti apie vyskupą Brizgį kaip apie pažangaus, tolerantiško ir aukštai kultūringo vyro asmenį. Lietuviai protestantai nebijo pareikšti pagarbos ir kitos tikybės, š. atveju katalikų, dvasininkui už jo skleidžiamą pozityvią mūsų tautos labui ir sugyvenimui mintį. Protestantai dėl to nenukentės, o mes nemanomė, kad dėl protestantų simpatijų tokiems katalikų dvasininkams nukentės ir katalikų bažnyčia..."

Idomu, kokių "narsumo" ir "karingumo" laipsniu V. Bgd. vertina šį mano nuosirdų atsiliepiamą dėl vysk. Brizgio tuojau pareikštą tolerantišką žodžių?

"Prasitarimas" ar kas kita. Visai kitas reikalas, jei vysk. Brizgys nededa jokios vertės

ant tokio jo paties asmens ir kaip katalikų dvasiško įvertinimo iš protestantų pusės, bet randa reikalą jiems mesti tokį svarų kaltinimą.

Kaip jau anksčiau vysk. Brizgys, taip ir dabar V. Bgd. nori šį kaltinimą matyti kaip "prasitarimą". Pasakymas, kad reformacija grėse pagrindiniams krikščioniškosioms doros dėsniams esąs per "kietas" pastatyti visų klausimų centre.

"Menkas prasitarimas" kaltinti kitus pagr. doros grovimo, o paskiau reikalauti, kad visi į tai žiūrėtų kaip į praeinantį dalyką. Gi, pagaliau, vysk. Brizgys ir toliau yra tos nuomonės, kad protestantai grėse pagrindinei krikšč. dora. "Lietuvių Ev. Kolegija be reikalo taiko mūsų laikui Lietuvių protestantams, ką aš prasitarau apie 16-17 šimtmečių..." Taigi, nors vysk. Brizgys ir nebataiko šio kaltinimo, arba kaip jis dabar norėtų vadinti "prasitarimo", šių laikų protestantams, bet savo pasakymą apie minėtų šimtmečių protestantizmą nepakeitė. O juk, anot V. Bgd., pats autorius yra paprastai autentiškas savo žodžių aiškintojas.

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.
DRABUŽIŲ RINKLIAVA

Šių metų lapkričio mėn. 21 d. Detroito BALF skyrius ruošia vakarą. Vakarą įvyks buv. lietuvių svetainės (Vernor ir 25 gat. kampas) patalpose 7 val. vakaro. Į šį parengimą Detroito lietuvių kviečiami ne tik kuo skaitlingiausiai atsilankyti, bet ir prašomi atgabenti tuos drabužius ir avalynę, kurie jau neberekalingi. Pasilikusiems Vokietijoje tie visi dalykai dar tikrai bus naudingi, nes jie ten neįstengia drabužių nusipirkti.

—V. Čižauskas

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000. Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokymui, įstajimui namo, automobiliui, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalingam. Kas turi susitaupęs pinigų, tas laisvai saugos ir išmingsniai Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. - Tel. VERNORIA 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

SKIP'S LIQUORS

5511 So. Damen Ave. WAlbrook 5-8202

COURVOISIER IMPORTED	Fifth	\$5.09
FRENCH COGNAC	Fifth	\$4.99
190 PROOF, U. S. P	Fifth	\$5.39
GRAIN ALCOHOL	Fifth	\$5.29
CHERRY HERRING	Fifth	\$3.29
KAHLUA COFFEE LIQUOR	Fifth	\$1.69
WHITE BEAR BEER	Fifth	\$2.75
Case of 24—12 oz. bottles		\$7.25
KJAJA (IMPORTED)	Fifth	\$6.78
CHERRY WINE	Fifth	\$1.49
DIXIE BELL GIN	Fifth	
90 PROOF	Fifth	
HEINKENS BEER	Fifth	
Case of 24 bottles		
BLACK FOREST KAMMER	Fifth	
KIRSCHWASSER	Fifth	
CINZANO VERMOUTH	Fifth	
SWEET OR DRY	Fifth	

LOWEST CASE PRICES IN TOWN

Sumažintos Kainos už Daugelį Irankių

Taip pat sumažintos kainos už kai kuriuos rankinius ir elektrinius plūklus bei kai kuriuos rankinius ir elektrinius gražuolius. Mes turime didelį pasirinkimą kity precizijos ir stalių įrankių.

ARC - ROC Hardware
3871 ARCHER AVE.
BISHOP 7-3606

SPECIAL SALE

24" Sweet Heart dolls	\$3.95 ea.
New Steam Iron (Hoover)	\$17.50 ea.
1/4" Electric Drill	\$9.95 ea.

High powered The Biggest Toy and Doll selection in Chicago nationally advertised. SPECIAL LOW PRICES

R. & B. SALES CO.
1856 N. WESTERN AVE.

MADAM
Character Reader and Advisor have helped many and I will help you. Bring all your problems to me. speaks several different languages.
CRAWFORD 7-9223
3843 W. 26th St. 3213 W. 26th St. Open 10 A. M. to 10 P. M.

CALUMET BUILDERS
Planners of HOME IMPROVEMENTS
Complete Home Remodeling Siding—Roofing—Basements and Attic Conversions.
FOR FREE ESTIMATES
ESsex 5-7090
8923 COMMERCIAL AVE.

THE NEW CLUB CHATEAU
FORMERLY JASPERSON'S Presents for your entertainment pleasure
The FREDDY WOLF TRIO Appearing nightly Wednesday thru Sunday.
We feature the regions finest foods. We cater to private parties. For reservations phone
FULTON 5-9756 — ASK FOR MIKE
Conveniently located midway between Halsted St. and Ashland Ave. on Vermont (129th St.) CALUMET PARK, ILL.

ANGLYS — KOKSAS
visų rusių ir dydžių Premium Pocahontas — "Christopher Coal" — Antracitas — Žibalinė Anglis — "Koppers" Koksas
Pirmos rūšies anglis Tikslus patarnavimas

YORK FUELS
139 W. Valette Street
Elmhurst, Ill.
ELMHURST 2003

DIDESNE SPARTA DAUGIAU KELIO SU GALIONU GREITAS STARTAS PAJĖGUMAS LENKIANT

HICKS ATOMIC DEHYDRATED GASOLINE
3250 ARCHER AVENUE (Wood gat. šiaurrytu kampas)
LAFayette 3-6027 KALBAME LIETUVIŠKAI

Sužinokite apie mūsų pilną pasidalinimo planą.

LUCKY TV SERVICE
You'll be the luckiest TV set owner in town
AFTER WE REPAIR YOUR SET.
Call Day or Night
FA 4-1960
SERVICE DAY OR NIGHT

Kroll Kleeners & Dyers
PUIKIAUSIAI IŠVALOME Kilimus, baldams užvalkalus, skrybėles, kostiumus, sukneles, užvalaidas, apsiaustus
Mūsų obalsis—geras patarnavimas. Mes turime nuosava įmonė. 3 patogiai pasiekiamos vietos: Pagrindinė įmonė 4456-58 SO. KEDZIE AVE. Imonės šakos 35th PLACE ir S. CALIFORNIA 37th STREET ir S. WOLCOTT
Bendras telefonas YARDS 7-3022

CARPENTRY and Cement Work
NEW BUILDING REMODELING AND REPAIRS OF ALL KINDS. Guaranteed Work. Fully Insured. FOR FREE ESTIMATES call
KENwood 6-6473 OTIS THOMPSON

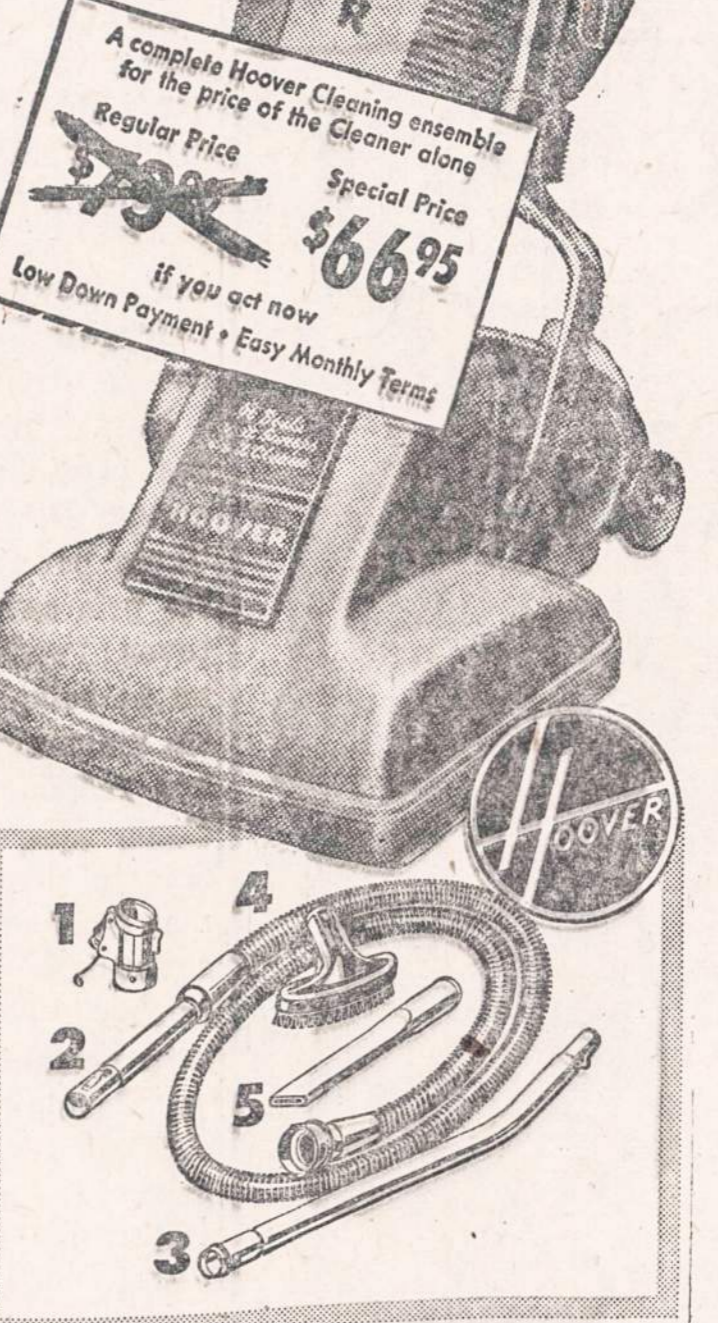
Skaitykite "N-nas"

Here's your chance to **SAVE \$12.95**

Special limited offer... you get this complete set of cleaning tools FREE of extra charge when you buy this new Model 115

HOOVER TRIPLE-ACTION CLEANER

About the Model 115 HOOVER—the ideal cleaner—lightweight, compact, easiest to use and to store. Has Hoover's famous Triple-Action cleaning principle—it beats, as it sweeps, as it cleans. Gets the deep down grit that other cleaners leave imbedded in the pile. Its gentle vibra-cleaning gives greater life to your floor coverings, keeps colors fresh and new looking.

About the Cleaning Tools—easily attached to your Hoover to convert it into an efficient above-the-floor cleaner. Help cut your cleaning time in half. Set includes—

- 1 Converter for quick, easy attachment of hose and tools.
- 2 Long, lightweight, flexible hose.
- 3 Extension tube.
- 4 Brush for cleaning and dusting upholstery, drapes, walls, bare floors.
- 5 Crevice tool for furniture, radiators, etc.

BEE JAY STORES

15 West Hubbard Street Whitehall 4-3253

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS SHELL BENZINAS.
Atlieka visus motory ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.
DARBAI ATLIKAMI KRUOPŠČIAI IR SAŽINGAI.
Darbo valandos: Garažas 7-6—Benzinas 7-9—Sėkmadieniai 9-8.
Vadovauja: A. ADOMENAS, V. KOZICA
Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

Jei keliatės į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervežti daiktus
Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell St. WAlbrook 5-9209

800 STATINIŲ ALYVAI
Ypatingai didelės, 110 galionų, padarytos iš storo 14 "gaugė" plieno. Galvanizuotos iš vidaus ir iš lauko. Tinka ypatingai pečių savininkams, arba atsargų laikymui. Svarios ir labai geram stovyje.
\$595 vienai 55 galionų \$225 vienai.
Plieninės statinės rūšims, 24x30x12, gilos. \$495
Reguliarus \$12 vertės kranas
11025 INDIANAPOLIS BOULEVARD ROBY, INDIANA
GLATT IRON & SUPPLY CORP.
SEŠTADIENIAIS ATIDARYTA VISĄ DIENĄ.
Telefonai: WHITING 70 CHICAGO BA 1-0605

LIETUVIŠKA ISTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE & LOAN ASS'N
INSURED UP TO \$10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47th St. LAF. 5-1085 CHICAGO 32, ILL.
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.
Lengvi išmokėjimai, sekmadieniai jokių taksų.
FURNITURE CENTER INC.
Išmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VICTORY 2-4226
Išmonė atidaryta: Pirm., Ktv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

VYRAI

Atvykite pas H. SEIGAN dėl visokių jums reikalingų rūbų, kad pasiruošumėt sutikti rudenį ir artėjančią žiemą.
Tik SEIGAN'S vyrų apsirngimui turi eilučių, paltų, skrybėlių, batų ir kitų reikalingų dalykų.
H. SEIGAN
DUODAME KREDITAN BE ATSKIRO PRIMOKĖJIMO.
Čia galite susikalbėti lietuviškai.
RŪBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS VYRAMS
4622 So. Ashland Ave. Tel. YArds 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS
Jūsų patogumui, mūsų krautuvė yra atdara sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 2:30 val. po pietų.

SOCIALISTŲ SUSIRINKIMAS

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 22 dieną, 10 valandą ryto, NAUJIENŲ namuose įvyks L. S. S. 4-tos kuopos narių susirinkimas.
Visi nariai prašomi atvykti, nes bus aptariami tolimesnės veiklos klausimai. Turi atvykti visi senesnieji ir naujai įsirašiusieji nariai. Susirinkimas prasidės laiku, todėl ir prašome visus laiku atvykti.

— KUOPOS VALDYBA

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Muziką Petrą Sarpalių palaidojus

"Kur Tavo dainos, kur sapnai",
Giria tyliai niūniavo.
Paklausė gelsvi putiniai:
"Kur atminimai Tavo..."

Rudens vakaras. Užgeso paskutinieji saulės spinduliai. Visur tyla. Nutilo ir jis amžinai...
Rodos, patylėliais snabzdėjo tie nuvytusieji lapai, kai lapkričio 9 dieną buvo laidojamas mūsų mylimas ir gerbiamas muzikas Petras Sarpalius. "Tylusis Petras", kaip jo artimieji draugai jį vadino, amžinai nutiles ilsis... Tačiau jo paliktieji darbai visuomet primins Petrą Sarpalių, kuris tikėjo, kad tarp rety dalykų pasaulyje, kurie niekuomet nesikeičia, yra muzika. Jis tikėjo, kad muzika su savo turtingu atlyginimu vis dar pina į tą gyvenimo prozinę medžiagą savo skaistų auksinį siūlelį...

Petras Sarpalius, prieš šešiasdešimt šešerius metus gimęs Pensilvanijos valstybėje ir beveik visas savo mokslo ir muzikos studijas ėjęs Pensilvanijoje, išskyrus dvejus metus Cornell kolegijoje, Ithaca, N. Y., kur buvo laimėjęs stipendiją, visą kitą savo gyvenimo laikotarpį praleido Chicagoje, atvykęs čia 1910 metais. Buvo tai Miko Petrausko laikais, Birutės Choro gyvavimo pradžioje. Jis tuojuo emė dalyvauti to laiko kultūriniam gyvenime. Dviem atvejais vedė Birutės Chorą. Taipgi buvo vedėjas Jaunosios Birutės Choro, "Pirmyn" ir socialistų choro. Petras Sarpalius suorganizavo ir per dešimt metų vedė pirmą jaunųjų vaikų orkestrą, taip pat ir kitus vaikų ir draugijėlių choros.

Tuo pačiu laiku Petras buvo narys Business and Professional Mens Orchestra, pats gilindamas savo muzikos studijas, dėnarys Business and Professional damas ypatingų pastangų harmonijos ir kompozicijos skyriuose. Per visus tuos keturiasdešimt trejus darbuotės metus Chicagoje Petro Sarpaliaus vardas ir muzika buvo sinonimai.
Nors Amerikoje gimęs ir augęs ir niekuomet Lietuvos nematęs, Petras Sarpalius buvo tikras patriotas ir labai prisirišęs prie savo tėvų žemės Lietuvos. Pradėjęs kūrybinį darbą ne be reikalo jis rado daugiausia malonumo ir jautrios išraiškos rašydamas muziką eilėraščiams apie Lietuvą. Kasgi nežino jo parašytos dainos "Mylimas kraštas". Ir kiek gilaus pasigėrėjimo jausmo jis yra išreiškęs "Kaip nerimsta siela, kaip nemalonu būt' svetur" savo "Pasiilgimo" dainoje.
"Didi laimė tam, kurs gali grįžt' tėvynėn, grįžt' atgal". Deja, tos laimės Petras taip troško, bet nesulaukė. Kaip kompozitorius Petras Sarpalius turi surinkęs tūkstančius liaudies dainų ir nemažai skaičių jų sutaisęs chorams, solistams ir taip toliau. Savo originalių kūrinių jis irgi parašęs nemažą, kaip antai "Dukružėlė", "Vakaras", "Mudu du", "Tulpės", "Dainutė" ir daugybę kitų. Visi jo kūriniai pasižymi ypatingu stiliumi, švelnia harmonija ir melodingumu. Šias ypatybes yra pastebėję net ir kitataučiai muzikos kritikai.
Būdamas tylus, gražios ir gilios sielos žmogus, Petras niekuomet nesigyrė savo paiseikimais. Jo darbai muzikos pasau-

lyje pasako daug daugiau nei kaip žodžiai galėtų tai padaryti.
Šiandien mes lūdimė, kad per daug anksti Tylusis Petras išsiškyrė iš gyvųjų tarp. Tačiau jis tuo kartu yra ir visuomet bus gyvas. Gyvas dėl to, kad paliko didelį kultūrinį lobį, kuriuo lietuviai puosis ir naudosis per ilgus metus ateityje. Petras pranyko, kaip ir daugelis jo sapnų, bet jis paliko mums ir ateinančioms kartoms savo muziką, kuri "lyg dangiškas lietus, saldžiai kvepiantis, švelnus ir geradėjinas, dažnai glostys sielą, kaip rasa gėles".
Anksti laidotuvių rytą A. Petkaus koplytėlėje rinkos Petro Sarpaliaus artimieji, jo kolegos, draugai ir pažįstami, norėdami paskutinį kartą pažvelgti į jo ramų veidą, su juo atsisveikinti.
Atėjus atsisveikinimo valandėlei, kurioje dalyvavo smuikininke Lulu Raben-Micevičienė, dainininkė Genovaitė Giedraitienė ir artistas Stasys Pilka, lyg iš tolimos atplaukianti, pasigirdo verkiančio smuiko "Elegija" (Massenet). Po to ėjo paties Petro Sarpaliaus kūrinys "Kur tavo dainos, kur sapnai", kurią, patį vargonais akompanuodama, Genovaitė Giedraitienė labai jausmingai atliko. Artistas Stasys Pilka savo atsisveikinimo žodyje nupiešė velionio gyvenimo bruožus, kaip jis buvo visiškai atsidėjęs muzikai ir kaip noriai jis gelbėjo visiems, kurie toj srity dirbo, veikė, neatsižvelgdamas, kiek tai reikalavo jo energijos, pastangų ir sveikatos. Genovaitė Giedraitienė dar atlikus Petro parašytą "Mylimą kraštą" ir Lulu Raben-Micevičienė smuiko garsais begriežiant "Intermezzo" iš Mascagni operos "Cavalleria Rusticana", baigęs ši liūdna atsisveikinimo valandėlė. Mr. Cross dar tarė kelias mintis anglų kalba, ir, šeimai paskiausiai atsisveikinus, prasidėjo Petro Sarpaliaus paskutinė kelionė į Lietuvą Taušines Kapines, kur buvo palaidotas savo amžinuos nameliuos.
Ilsėkis Petrai, ilsėkis ramiai.
Tegul patiksteliu saldžiū balmasų ir gamtos grožybių supinta simfonija, švelnaus vėjelio sparnais skrisdama, nuolatos lanko ir puošia tavo amžinuos namelius... kaip tu, Petrai, puošei ir puoši mūsų gyvenimą savo sielos paliktuojų dainų turtu.
Nora Gugienė

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Pasiklausykite šį vakarą Budriko radio programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. Girdėsite gražių dainų bei orkestro muzikos.
Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 S. Halsted St. M. N.

PĖTERAČIO IR BALANDYTĖS VESTUVĖS

Mikas Pėteraitis ir Herma Balandytė praeitį šeštadienį buvo Ziono Lietuvių evang. liuterionių bažnyčioje kun. J. Paupero sutuokti. Jungtinių metų grojo parapijos dūdų orkestras 4 chorulus. Pažymėtina, kad keili Hermos broliai grojo minėtajame dūdų orkestre.
Jaunavedžiams linkima laimingo vedybinio gyvenimo. J.

6—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —THURSDAY, NOVEMBER 19, 1953

K. Žoromskio dailės paroda

Dail. Kazimiero Žoromskio kūrinių paroda bus atidaryta lapkričio 29 d., sekmadienį, Marija High School patalpose ir tęsis iki gruodžio 6 d.

Parodai rengti sudarytas komitetas, į kurį įeina: inž. A. J. Rudis, ponios: Mary Rudis, Della Kuraitis, Nora Gugienė, Irena Sprindienė - Eidrigevičiūtė, Marija Eidrigevičienė, Aleksandra Gylienė, taip pat Leonardas Šimutis, dail. Adomas Varnas, inž. Jonas ir Jadvyga Mulokai, p. Ona Biežienė, Jonas Kutra, p. Faustina Manelienė, p. Josephine Lapinskienė, Sophie Barcus, M. Vaidyla, p. Ličkienė, p. Johanna Linkuviene, p. A. Kazanauskienė, Dr. Stasys ir Milda Budriai, kun. V. Bagdonavičius ir kt.

Dail. K. Žoromskio darbų turi įsigijusios meno galerijos ir privatus meno rinkėjai.

K. Žoromskis meną studijavo Lietuvoje ir užsieniuose. Bago-toje, Kolumbijoje (Pietų Amerika) dėstė tapybą. Iš ten atvyko į Chicago. Jo darbų būsimoj parodoj numatoma išstatyti apie šimtą: peizažų, naturmortų, portretų bei religinio turinio kompozicijų.

Žoromskis savo kūriniu atstovauja ir dabar esamai Chicago Meno Instituto surengtai parodai. Parodos Rėmėjas

Liet. Enciklopedijos Fondas

Š. m. lapkričio 8 d. Bostone Lietuvių Enciklopedijos I tomo pasirodymo proga, buvo surengtas iškilmingas aktas ir didelis koncertas.

Iškilmingojo akto metu Bostono Lietuvių Teisinių Draugijos skyriaus valdyba paskelbė sekančio turinio nutarimą:
1953 metų lapkričio 8 dieną Lietuvių Teisinių Draugijos Bostono skyriaus valdyba džiaugiasi Lietuvių Enciklopedijos pirmojo tomo pasirodymu ir sveikina jos leidėją p. Juozą Kapočių, vyriausiąjį redaktorių prof. Vaelovą Biržišką ir visus Enciklopedijos bendradarbius.
Be to, valdyba, turėdama galvoj šį didžiai vertingą lietuvių tautai darbą ir prisimindama dabartinę Lietuvos okupaciją bei žiauriausiu būdu ten naikinaną lietuvių kultūrą, nutarė: Pradėti organizuoti Lietuvių Enciklopedijos Fondą. To Fondo tikslas — įgyti tūkstantį (1-000) Lietuvių Enciklopedijos egzempliorių, kuriuos parvežti Nepriklausomon Lietuvon, kaip loaisvojo pasaulio lietuvių dovaną ilgai okupantų vargintai mūsų Tėvynei.

Skyriaus valdyba (pas.) Dr. Vyt. Čepas, St. Vaitkevičius, Pr. Lembergas, J. Vembė.
SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI
Sportininkų dėmesiu. Šio mėn. 22 d. 10 val. prieš piet Sv. Antano parap. mokykloje šaukiamas Detroito liet. sporto klubo "Kovas" susirinkimas persiorganizavimo reikalais. Visi besidomintieji sportu, o ypač jaunimas, kviečiami dalyvauti.
Rengėjai

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą "Classified" skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS.
Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį. Kas nesusėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti HAYMARKET 1-6100, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį prieš 4 val. vakaro, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojau NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami iki 12 val. Sekmadieniais — iki 11 val. ryto.

URBA
Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviems, Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles, Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liudeso valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIUDĖSIO VALANDŲ
Saukite
MAŽEIKĄ & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tems, kurie gyvena kitose miesto dalyse, rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ **TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE**

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-8401
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008
J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-5572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781
STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-5872 PULLman 6-1270
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COMmodore 4-2228
GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

